

Сарајево, 07.01.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 31.12.2018.- 04.01.2019.**

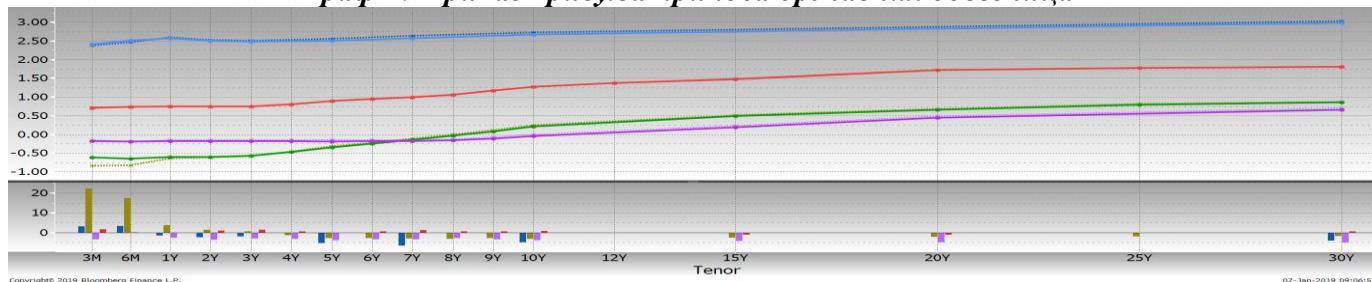
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона		САД		Велика Британија		Јапан					
	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19				
2 године	-0,61	-0,60	↗	2,52	2,49	↘	0,74	0,76	↗	-0,14	-0,18	↘
5 година	-0,31	-0,35	↘	2,55	2,50	↘	0,90	0,90	→	-0,14	-0,18	↘
10 година	0,24	0,21	↘	2,72	2,67	↘	1,27	1,28	↗	0,00	-0,04	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	28.12.18	-	4.1.19	
3 мјесеца	-0,757	-	-0,582	↗
6 мјесеци	-0,825	-	-0,649	↗
1 година	-0,567	-	-0,574	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 04.01.2019. године (пуне линије) и 28.12.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Првог радног дана протекле седмице у сриједу приноси сигурнијих обвезница еврозоне, нарочито оних средњег и дужег рока доспијећа, су забиљежили приличан пад, при чему је принос десетогодишњих њемачких обвезница смањен на 0,165% (најнижи ниво од априла 2017. године), а након тога и на 0,153% (најниже од новембра 2016. године). Истовремено је објављен финални податак РМI индекса који је указао на додатно успорење прерађивачког сектора у еврозони. Ипак, крајем протекле седмице приноси сигурнијих обвезница еврозоне су повећани, усљед оптимизма о очекиваном почетку преговора између америчких и кинеских представника, па је принос десетогодишњих њемачких обвезница износио 0,208%. Ипак, посматрано на седмичном нивоу, приноси обвезница средњег и дужег рока доспијећа су смањени између 2 и 3,5 базна поена. Почетком протекле седмице и приноси италијанских обвезница су забиљежили пад, али је већ у четвртак забиљежена прилична корекција приноса нагоре, након вијести да је ЕЦБ преузела привремену администрацију италијанске банке „Banca Carige SpA“, која је суочена са мањком капитала. Посматрано на седмичном нивоу, приноси италијанских обвезница су повећани између 2 и 16 базних поена, а највећа промјена је забиљежена код десетогодишњих обвезница. Разлика између њемачких и италијанских десетогодишњих обвезница је повећана на око 269 базних поена. Подаци ЕЦБ су показали да су банке у новембру наставиле да повећавају обим кредитирања компанија и становништва, упркос паду привредног раста у еврозони. Тако је у новембру забиљежен годишњи раст кредитирања компанија од 4%, док је раст кредита становништву

износио 3,3%, што је у оба случаја за 10 базних поена више у поређењу са октобром. Крајем протекле седмице је објављен податак о паду стопе инфлације у еврозони на крају прошле године, као и податак о смањењу PMI индекса на најнижи ниво у посљедње четири године, који указују на наставак успорења привредног раста овог региона.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ ДЕЦ	51,3	51,1	52,7
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ДЕЦ	1,7%	1,6%	2,0%
3.	Темељна стопа инфлације - ЕЗ (прелим.) ДЕЦ	1,0%	1,0%	1,0%
4.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г) НОВ	3,8%	3,7%	3,9%
5.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) НОВ	4,2%	4,0%	4,9%
6.	Стопа незапослености – Њемачка ДЕЦ	5,0%	5,0%	5,0%
7.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000) ДЕЦ	-55,0	-50,6	-1,8
8.	Биланс буџета – Италија (у милијардама EUR) ДЕЦ	-	12,2	-3,9

САД

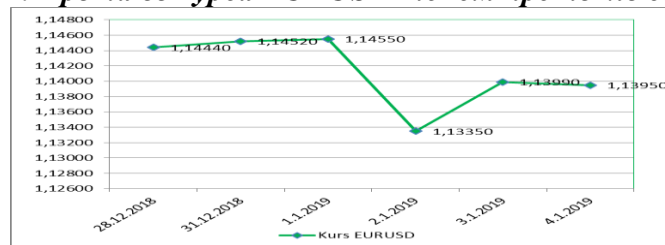
Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили значајно смањење под утицајем повећане тражње за сигурнијом активом. Поред тога што је помјерена наниже, америчка крива приноса биљежи инверзију у домену од једне до три године. Приноси десетогодишњих и петогодишњих обвезница се налазе на најнижем нивоу од јануара прошле године, док су приноси двогодишњих обвезница на најнижем нивоу од маја прошле године. Утицај на овакво кретање имали су повећана волатилност на финансијским тржиштима, поштрени трговински односи САД и Кине, чињеница да законодавци САД и даље нису постигли договор о финансирању федералних институција, али и забринутост инвеститора због сигнала о успорењу економског раста САД, на шта упућују подаци о успорењу раста прерађивачког сектора ове земље. Ипак, крајем протекле седмице је објављена информација о томе да ће се током ове седмице одржати преговори између представника САД и Кине о њиховим трговинским односима, што је утицало на благи раст оптимизма међу учесницима на финансијским тржиштима. Крајем протекле седмице предсједник Феда Powell је изјавио да ће Фед бити стрпљив када је ријеч о наредним повећањима референтне каматне стопе. Powell је додао да је Фед спреман да брзо и флексибилно прилагоди монетарну политику уколико за тим буде потребе.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености ДЕЦ	3,7%	3,9%	3,7%
2.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору ДЕЦ	184.000	312.000	176.000
3.	Промјена броја запослених у приватном сектору ДЕЦ	185.000	301.000	173.000
4.	Промјена броја запослених у прерађивачком сектору ДЕЦ	20.000	32.000	27.000
5.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г) ДЕЦ	3,0%	3,2%	3,1%
6.	ISM индекс прерађивачког сектора ДЕЦ	57,5	54,1	59,3
7.	PMI индекс прерађивачког сектора ДЕЦ	53,9	53,8	55,3
8.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Даласа ДЕЦ	15,0	-5,1	17,6
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 29. ДЕЦ	220.000	231.000	221.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1444 на ниво од 1,1395.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Члан Парламента Велике Британије и државни секретар за међународну трговину Fox је изјавио да је шанса 50:50 да Велика Британија неће напустити ЕУ уколико Парламент одбије приједлог о повлачењу који је предложила премијерка Мау, а о чему ће се гласати у јануару. Fox је пред својим сарадницима, законодавцима, изјавио да је питање части подршка премијерки Мау, те да ће он радије подржати споразум него да прихвати ризик неуспјеха Брежита. Истакао је да најгори могући резултат јесте Брежит без споразума.

Министар за Брежит Barclay је изјавио да је вјероватније да ће Велика Британија напустити ЕУ без споразума уколико Парламент одбије план који је премијерка Мау испреговарала са Бриселом. До Брежита је остало мање од три мјесеца, док законодавци треба да донесу кључну одлуку о Брежиту крајем овог мјесеца – да ли да прихвате предложени споразум који нуди релативно блиске односе са ЕУ, или да одбију споразум и снажно појачају неизвјесност о будућности земље. Мау је тражила додатне гаранције и увјерења од Брисела који би помогли да скептични законодавци унутар њене партије, као и мањинска партија из Сјеверне Ирске, која подржава Владу премијерке Мау, подрже предложени план о Брежиту. Гласање би требало бити одржано у седмици која почиње 14. јануара текуће године. Предсједник ЕК Juncker је изјавио да не очекује да ће имати додатне састанке са премијерком Мау прије гласања о предложеном плану, јер се о споразуму неће поново преговарати. Трговинска комора Велике Британије је објавила да је услужни сектор, који је у економији Велике Британије доминантан, током четвртог квартала 2018. године забиљежио најспорији раст у посљедње двије године, што је још један сигнал успорења уочи Брежита.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI прерађивачки сектор	ДЕЦ	52,5	54,2	53,6
2.	PMI грађевински сектор	ДЕЦ	52,9	52,8	53,4
3.	PMI услужни сектор	ДЕЦ	50,7	51,2	50,4
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	ДЕЦ	1,5%	0,5%	1,9%
5.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	НОВ	1,0	0,9	0,8
6.	Број одобрених хипотекарних кредита	НОВ	66.000	63.700	66.700
7.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	НОВ	-	0,8%	1,0%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90115 на ниво од 0,89541, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2699 на ниво од 1,2723.

ЈАПАН

Финансијско тржиште у Јапану протекле седмице је до четвртка било затворено због празника. Wall Street Journal објавио је вијест да ће Јапан смањити царине на увоз пољопривредних производа из многих земаља, али не и из САД-а. Крајем седмице јапанске пословне новине Nikkei су објавиле вијест да ће ВоЈ на састанку крајем овог мјесеца размотрити смањење прогноза стопе инфлације за фискалну 2019. годину на око 1%, што је ниже у односу на прошлогодишњу пројекцију од 1,4%, док се за фискалну 2020. годину разматра ревидирање претходних прогноза на 1,5%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

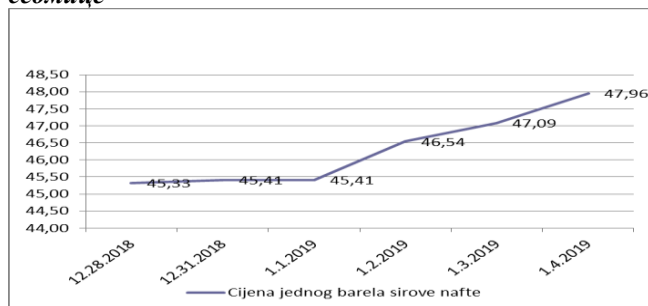
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно	Претходни	
			стање	период	
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Ф	ДЕЦ	-	52,6	52,2

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење са нивоа од 126,26 на ниво од 123,64 (најнижи ниво од јуна 2017. године). JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење са нивоа од 110,27 на ниво од 108,51.

НАФТА И ЗЛАТО

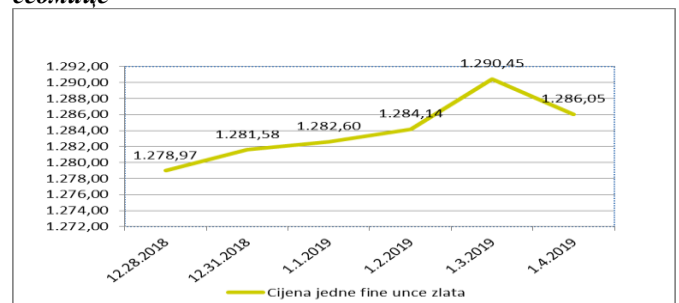
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 45,33 USD (39,61 EUR), те је током тог дана забиљежила само благи раст. Њујоршка берза нафте била је затворена у уторак због празника, али је након тога цијена нафте забиљежила раст. Највећи утицај на раст цијене нафте имале су информације о томе да је Саудијска Арабија смањила обим производње нафте чак и прије почетка примјене споразума о смањеном обиму производње овог енергента те сигнала да земље учеснице имају чврсту намјеру да тај споразум у потпуности испоштују. Допринос повећању цијене нафте током протекле седмице дала је и информација о томе да је Саудијска Арабија најавила повећање цијене нафте за купце из САД и азијских земаља. Ове информације на тржишту нафте су најачале забринутост инвеститора због успорења глобалног економског раста, а објављивање информација о преговорима кинеских и америчких званичника о трговинским односима су дале допринос њеном даљем расту, јер су умањили забринутост око даљег слабљења ове двије привреде. Протходседмични раст цијене нафте представља и корецију цијене навише, након што је током посљедњег квартала 2018. године забиљежила смањење од 28 USD, односно 38%. Цијена једног барела нафте је у петак на крају трговања износила 47,96 USD (42,09 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.278,97 USD (1.117,59 EUR). Цијена злата је током протекле седмице наставила да биљежи раст под утицајем забринутости инвеститора због успорења глобалног економског раста. Допринос оваквом мишљењу дало је и објављивање података о успорењу раста прерађивачког сектора у САД, еврозони и Кини, што је утицало на снажан пад вриједности глобалних акцијских индекса и раст тражње за сигурнијим инвестицијама. Објављене су прогнозе компаније Apple Inc, према којима је смањен прогнозиран ниво прихода ове компаније за посљедњи квартал 2018. године, што се значајно одразило на финансијска тржишта САД, али и других привреда. Ипак, крајем протекле седмице објављена је информација о томе да ће током ове седмице бити одржани преговори представника САД и Кине о трговинским односима ове двије земље, што је умањило забринутост инвеститора о даљој ескалацији њиховог „трговинског рата“, који се неповољно одражава на њихове привреде. Такође, крајем протекле седмице је објављен податак о значајном повећању броја запослених у САД, уз истовремено повећање примања радника, што је утицало на први пад цијене злата у протеклих 10 дана. Цијене једне fine унце злата је у петак износила 1.286,05 USD (1.128,61 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.